

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 96

číslo: 12

20. března 2016

Cena: 8 Kč

Setkání v Parlamentu doplnilo hudební vystoupení. Skvělým výkonem potěši dětský pěvecký soubor Jizerka Semily se sbormistryní Nadiou Ladkanyovou.

O Masarykovi i perspektivách současné Evropy

Již 166. výročí narození našeho prvního prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka jsme si připomněli v pondělí 7. března v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR. Setkání proběhlo v rámci projektu *Naše a evropská společnost* a v programu vystoupili s pozdravy a projevy br. patriarcha naší církve ThDr. Tomáš Butta, ThD., pražský biskup doc. ThDr. David Tonzar, Th.D., a předseda Poslanecké sněmovny PČR Jan Hamáček. Přednáškou „Evropa a reformace - dědictví a úkol“ obohatil přítomné německý teolog prof. Dr. Dr. h. c. Gunther Wenz, na něhož navázal neméně zajímavou a aktuální úvahou „Evropa po Masarykovi - stará či nová?“ prof. ThDr. Zdeněk Kučera, Dr. phil. h. c.

Přednesené referáty budou otištěny ve sborníku, jež bude k dispozici v příštím roce.

Zeptali jsme se prof. Dr. Dr. h. c. Gunthera Wenze

• *Jak je to podle vás s odrazem principů reformace – svobodou svědomí a náboženskou svobodou v politické realitě?*

Myslím si, že nejdůležitější zásady pro vztah státu a církve jste právě určila principy, které jste sama pojmenovala: Náboženská svoboda, z níž vyrostla svoboda svědomí, a ono pravidlo neidentifikace státu a církve. Stát má za úkol nést zodpovědnost za vnější svobodu, ale „vnitřního“ člověka se stát netýká. Není proto možná existence totalitního státu, žádná teokracie.

Naopak církev má svědčit nenásilně. Každý tlak na svědomí člověka je vyloučen. A tímto se vzájemně ohraničují náboženství a stát.

A toto byla vlastně i pointa reformačního učení o dvou říších.

• *Jaké jsou nejvýznamnější účinky reformace v sociální sféře, ve společnosti?*

Nejpodstatnější bylo patrně učení, že všichni věřící jsou kněží, všeobecné kněžství. Před Bohem jsou si všichni rovni, nejsou žádné rozdíly ve stavu milosti. To sice nevedlo přímo k demokracii a k právnímu státu, ale nepřímo k nim tak reformace přispěla.

• *Jaký princip by měl být tím zásadním při budoucím politickém formování Evropy?*

Evropa není v první řadě geografickou veliči-

nou. Zejména na západě nejsou žádné přirozené hranice. Evropa je kulturní útvar, a proto musí jít o identitu Evropy. A v tomto smyslu se musí pečovat o dědictví tradice. K tomu patří dědictví antické od starých Řeků a Římanů, humanistické dědictví – dědictví osvícenství a také židovsko-křesťanské dědictví.

A zejména pak péče o tyto tři základní kameny. K čemuž patří ona náboženská svoboda, svoboda myšlení a nejednota státu a církve. A také nekřesťanská

Po stopách legionářů

Modlitebna naší církve na pražském Spořilově se v předvečer výročí narození Tomáše Garrigua Masaryka v neděli 6. března stala svědkem slavnostního představení knihy „Po stopách spořilovských legionářů“. Publikaci představil věrný sokol a člen naší církve Ing. Vladimír Prchlík (první zprava), který se zasloužil o její vydání.

Setkání se zúčastnil br. patriarcha Tomáš Butta, duchovní spořilovské náboženské obce ses. E. Buttová a br. J. Hlavsa a dále zástupci městské části, magistrátu a Spořilovských novin. Zaplněná modlitebna vzpomínala na odkaz prvního prezidenta a našich legionářů. Bratr Prchlík se angažuje rovněž ve Sboru pro obnovu pomníku Hrdinům od Zborova na Spořilově. Knihu představíme v dalších vydáních Českého zápasu.

red

Odpověď

„Sešli jsme, já i žena, oprění o zbradlí paluby a se smutkem hleděli jsme k jihu, kde před chvílí ponořily se do moře nejvyšší štíty hor... Afrika zmizela nám s očima. Afrika tajemná, ukrytá za hustou clonou, mlčící, nedávající odpověď na otázky, dýšící strachem a neklidem.“

„Člověk za lodí!“ rozlehl se náhle hlas důstojníků s kapitánského můstku. „Stop!“ ... Na vlnách objevovala se opodál a co chvíli mizela hlava plavajícího člověka. Pozdvihl ruku, volaje o pomoc.“

(Ferdynand Antoni Ossendowski: Pod šlehy samumu, 1926, česky 1931)

Nevím, zda si kdo vzpomene na texty Ossendowského, po Sienkiewiczovi svého času nejznámějšího spisovatele polské Druhé republiky (1918-1939). Netroufám si tvrdit, že jeho knihy, poválečnou cenzurou přikázané k zapomnění, čekají na svého českého čtenáře, vlastně objevitele. V Polsku se tomuto muži mnoha tváří zasloužené pozornosti dostává teprve v posledních letech a zvolna. Nepíší proto... Jasnou zřetelnost, kterou tento celoživot-

ní globetrotter projevil v odhadu konečných možností evropské koloniální politiky i evropské civilizace ve vztahu ke světu islámu, aspoň částečně pramenila z precizní a o prameny se opírající znalosti míst, z jazykové vybavenosti, ale i z romantického postoje k ideologiím a jejich násilnému prosazování, jehož byl svědkem v bolševiky uchváceném Rusku. Přestože Ossendowski prožíval, jak sám píše, „mučivě pochybnosti“ o muslimově podání ruky křesťanovi, byl přesvědčen, podobně jako mnozí lidé ze Západu, o civilizačním poslání západní civilizace s výhradou, že tou, kterou má na mysli, má být taková „civilisace, která zachraňuje, pomáhá, učí, obohacuje, ale nic neběře, neloupí, nikoho neponižuje, k ničemu nenutí a ctí náboženské city, ideály a lásku k svobodě – takovou evropskou civilizaci musí mít před očima námi pohrdající a nás nenávidějící muslimani.“

Ossendowského ideál z r. 1926 zůstal oslyšen: Evropané sami vůči sobě i v koloniích uplatnili přesně opačné postupy, teprve před více než čtvrtstoletím jsme od sebe odvrátili kolizi trajektorií, po kterých se s neúpros-

nou sebezničující logikou ubírali už naši předci. Mezitím v zemích s muslimskou většinou, ale i v Evropě zesílil „námi pohrdající a nás nenávidějící“ extrémistický trend v islámu, jehož prvními oběťmi jsou tamní muslimové, buddhisté nebo křesťané. Vést dialog s muslimy můžeme jen tehdy, když účastníci akceptují právněpolitické a antropologické předpoklady, na nichž stojí „naš svět“. Vést dialog lze zdvořile, avšak dialog není výměnou zdvořilostí.

Pokud se ovšem člověk topí, byť se vydal na cestu z jakýchkoli důvodů, je třeba podat pomocnou ruku. „Tonoucí byl Arab“, píše velký zapomenutý Polák, „záchranci – Kabyly z rybářské vesky pobřeží a námořník – Francouz z Marseille.“

Po devadesáti letech od chvíle, kdy Ossendowski formuloval tyto myšlenky, rád zdůrazním tu pedagogicky významnou z nich: I ti, kteří námi pohrdají nebo nás nenávidí, „musí mít před očima“ nedvojznačně vyjadřované uznání důstojnosti všech lidí a jejich rovnosti. Aniž bych znal díla světoběžníka Ossendowského, s podobným postojem a Afrikou za zády jsem před lety vystupoval z lodí v Algéciras. LT

Prof. Gunther Wenz byl hostem bohoslužby v pražském kostele Jana Křtitele Na Prádle (blíže na str. 4)

náboženství tak mají v Evropě své místo. Ale opět musí respektovat tyto, nám již známé zásady: totiž náboženskou svobodu, svobodu svědomí a rozdělení státu a církve. To je podmínka možnosti vytvářet civilní společenství. A zároveň jedno z nejdůležitějších dědictví reformace pro moderní Evropu.

Ptala se Klára Břeňová

Křesťané v Japonsku

Říká se, že Japonci se „rodí jako šintoisté, žení a vdávají jako křesťané a umírají jako buddhisté“. Co je na tom pravdy a především jaké byly okolnosti křesťanské misie v „zemi vycházejícího slunce“ od jejich počátků shrne v následujících příspěvcích odbornice na japonskou kulturu a náboženství Dita Nymburská. Jistě obohatí náš rozhled o další zajímavé poznatky z nyní tak aktuální oblasti, totiž setkávání křesťanství s dalšími myšlenkovými proudy a náboženstvími.

NÁBOŽENSKÁ SITUACE V JAPONSKU V 16. STOLETÍ

První křesťanští misionáři se do Japonska dostali v polovině 16. století. V době, kdy do země přišli, byly životy a myšlení lidí ovlivněny hned několika náboženskými a myšlenkovými směry. Běžný život převážně venkovského obyvatelstva utvářely zvyklosti a před-

stavy původního domácího kultu šintó, který je úzce propojen s přírodou a ročním cyklem, ale významnou úlohu v něm hraje i víra v božský původ japonské císařské dynastie a potažmo i celého japonského národa. Představy o posmrtném životě vycházely především z buddhistického učení, které bylo Pokračování na str. 3

Úvaha postní

„Mzda za hřích je smrt, ale darem Boží milosti je život věčný v Kristu Ježíši, našem Pánu,“ píše apoštol Pavel křesťanům do Říma, ale platí to i pro nás. Proč Bůh neudělí všeobecnou amnestii na hříchy všech lidí?

Pokud by si člověk neuvědomoval, že se bude ze svého jednání před Božím soudem nebo alespoň lidským soudem zodpovídat, hřích by se ve světě nebezpečně rozšířil a lidstvo by zahynulo. Pokud nad sebou člověk nemá vyšší autoritu, vždy selhává. Vidíme to v dějinách na všech diktaturách, ale i v malém, např. na ostrově Pitcairn, kam se uchýlili před spravedlností vzbuřenci na lodi Bounty (viz Falk-Rønne, Arne: Po stopách Bounty. Překlad Vítězslav Slezák. 1. vyd. Praha: Olympia, 1972, 212 s.)

Bůh Adama vyhnal z ráje, když se dopustil hříchu, a tím mu zamezil přístup ke stromu věčného života, aby člověk nemohl páchat hřích neomezeně. Bůh však své stvořené děti miluje.

Podívejme se na toto podobenství (J. McDowell): Před soudce byla předvedena mladá žena, zadržená za rychlou jízdu autem. Soudce vynesl přísný rozsudek. Byla odsouzena k vysoké pokutě. Po vynešení rozsudku se stalo něco nečekaného. Soudce sestoupil se stolce a přistoupil k pokladně a pokutu sám zaplatil. Protože to byla jeho dcera, kterou velmi miloval a viděl, že svého provinění ze srdce lituje.

Podobně jedná Bůh. Pokuta za hřích je smrt. Bůh však nečekaně sestoupil s nebe a sám zaplatil tuto pokutu na kříži. Protože člověka, své dítě, velmi miluje a pokud vidí, že člověk svého provinění ze srdce lituje, dává mu věčný život.

Petr Hladík

...nenasytí se oko hleděním ani ucho slyšením. Totiž kdo se po věcech světa pouští, ten nikdy a nikde, na čem by se stavěl, nenalézá. Hladovitáť jest mysl lidská a nesyť oči, že statku, peněz, slávy, lahůdek, umění a knih, a po čem sic kdo dychtí, nikdy se nahlťati nemůž. Čím kdo víc má, tím se mu víc chce. Jako vodnotedlný, čím víc pije a do sebe leje, tím více žizní. Aniž rozumětí chtějí lidé, že se ta žiznivost naše ne přidáváním, než ujímáním hasí; rovně jako oheň ne dříví přihazováním, než ubíráním uhašen býti může. Mimo to pravdivě se zpívá, že cožkoli zamiluješ, žalosti proto pojmeš více nežli utěšení. Jsou toho jistá zkušeni...

Jan Amos Komenský
Hlubina bezpečnosti

Modlitba kajicná

Stydím se Pane
jít Ti na oči.
Své oči prosebně
k Tobě pozvedat.

A přitom nechci
sejít Ti z očí
když už scházím
svéhlavě z Tvých cest.

Bez vůle Tvé
nesejde ani vlas
z mé hlavy.

Stydím se Pane
jít Ti na oči.
Tvé smilování přece
nemůže být nekonečné
jako moje hříšnost?

Ze sbírky Aloise Volkmana:
Ptám se svých slov

Z kazatelského plánu

Květná neděle

Hosanna Davidovu synu! Požehnaný, který přichází ve jménu Páně! Král izraelský! Hosanna na výsostech! MATOUŠ 21,9

První čtení: Izajáš 52,13 - 53,12

Tužby postní:

2. Abychom svého Pána v tichosti a pokoře následovali, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom svědectvím svého života vítězství Dobra, Pravdy a Krásy napomáhali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože Vykupiteli, tvůj Syn se stal člověkem a pro spásu lidstva se obětoval na kříži. Dej, ať se učíme trpělivosti a pokoře podle jeho příkladu, abychom získali účast na jeho vzkříšení! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Filipským 2,5-11

Evangelium (Pašije): Lukáš 22,39 - 23,56

Verše k obětování: Žalm 118,8-9

Verše k požehnání: Lukáš 22,42

Modlitba k požehnání:

Bože Vykupiteli, děkujeme ti, že nás přijímáním svátosti chleba a kalicha očisťuješ od našich vin. Dej, ať je nám toto stolování příslibem věčného dědictví v království tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 239, 240, 322, 326, 201

Areopág Jeronýma Pražského - VI.

V květnu 1409 opouští Prahu přes osm set studentů a mistrů „cizích národů“, aby tak protestovali proti vítězství wyclifizmu v Čechách, symbolizovanému Dekretem Kutnohorským. V červnu kolegiem reformních kardinálů v Pise sesadilo oba stávající papeže. Novým papežem byl zvolen milánský arcibiskup Petr Filargi, který přijal jméno Alexandr V. Po jeho brzké smrti se stal papežem nechvalně proslulý a pro Jana Husa a Jeronýma osudový muž, Baltazar Cossa (Jan XXIII.). A protože zbyli dva papežové neodstoupili, bylo na světě trojpapežství. Král Václav zabavil důchody uprchlých cizích mistrů a na jejich místa dosadil mistry z řad Čechů. Jeroným zatím bloudí Evropou. Na Zelený čtvrtek 1410 se objevil před králem Zikmundem v Budíně. Přednesl šokující projev a vyzval panovníka, aby neváhal zabavit majetek zlořícímu kléru. Wyclifismus v celé své nahotě! Za to byl uvřazen do vězení, ale po pár týdnech propuštěn. V červenci t. r. si na řádnou ostudu „zadělal“ v Praze arcibiskup Zbyněk Zajíc z Hazmburka, který nechal na dvoře svého paláce spálit zabavené Wyclifovy knihy.

Problém spočíval v tom, že mezi nimi byly i spisy filozofické. Proti jejich spálení protestovala nejen pražská i oxfordská univerzita, jejímž členem John Wyclif byl. Přestože jej v této době na jeho „alma mater“ považovali za kacíře, nemohli neprotestovat proti zjevné ignoranci prelá-

ta, který si pletl „jablka s hruškami“. To mu ostatně vyneslo hanlivé označení ABCD („abeceda“), který „spálil knihy nevěda“, co je v nich napsáno. Z posměšků a popuzování lidu proti arcibiskupovi byl obviněn Jeroným Pražský. Ten se zatím stal terčem vídeňské univerzity, která si jej povolala „na kobereček“. Měl se zpovídat z držení wyclifských bludů. Na konci srpna zasedl tribunál, který proti Jeronýmovi vedl svou práci. Jeroným výtky odmítl, z čeho mohl, se „vykroutil“, a když pochopil, že nejde o spravedlivý proces, ale o snahu jej pošpinit a zničit, uprchl. Bůh sud, že to bylo poté, co slíbil, že bude-li ponechán během vyšetřování na svobodě, neuteče a k dalším výsledkům se vrátí. Nebyl by to Jeroným, aby z bezpečí hradu Bítova neposlal svým soudcům posměšný vzkaz, že si nehodlal nechat „zvalchovat hřbet“, a pozval všechny do Prahy, kde se jim vydá všanc.

Jak vidno, Jeroným si plně osvojil ironii, již častoval své hloupé nepřátele Sókratés (Platón). Jeronýmův život je plný spěchu. V lednu 1411 se účastní Husova kvodlibetu na pražské univerzitě, a na závěr obdrží pomyslný věnec vítěze oněch disputací. V únoru t. r. je na Husa uvalena klatba kardinálem Oddou Colonnou. Někdy v srpnu přicházejí do Prahy stoupenci brzkého příchodu Krista, např. Mikuláš a Petr z Drážďan, kteří se stanou symboly „valdenské“ hereze na našem území a pro futuro

významně přispějí k radikalizaci tzv. husitského hnutí. V květnu 1412 propukne tzv. odpustková aféra. V Praze, kupodivu se svolením Václava IV., jsou prodávány odpustky, které měly financovat válku Jana XXIII. proti Ladislavu Neapolskému. Bouří se Hus, Jakoubek ze Stříbra i Jeroným. Jsou popraveni tři mládenci. Václav, rozzlobený tím, že se mu postavili univerzitní mistři v čele s Husem, odpadl od reformního směru. Hus se ocitá v postupné izolaci, zatímco Jeroným rozšiřuje reformní ideje po celých Čechách. A bojuje. Neváhá napadat mnichy, kteří urážejí Husa. Rozmetá ostatky svatých, které se staly prostředkem žebřání mnichů, proháněl prodavače odpustků a se svými studenty vnášel rozruch tam, kde našel zahňvající zbožnost do sebe zahleděného kléru. Jak pohoršující, a jak biblické! Což nepřevrhl Pán Ježíš stoly penězoměnců v chrámě Hospodinově s tím, že svým „kšeftem“ znečišťují „dům Hospodinův“? Jeroným běžel za svým osudem. Zatímco se Hus odvolává r. 1413 ve své práci ke Kristu, Jeroným je v Krakově. Opět žalován a obviňován z wyclifizmu. Před sebou měl poslední velkou zahraniční „bitvu“. Po Krakově jej čekala Litva, která mu přinese další obvinění, mimo jiné ta, že se druzí se schizmatickými Rutheny („ortodoxními Rusy“). Jeroným má před sebou tři roky života. Zasněží je zápasu pro Krista, proti těm, kteří tvrdí, že věří v Boha, jehož ovšem nalézají ráno v zrcadle při čištění svých zubů.

Martin Chadima

Nad Písmem

OSEDEJ SI SVÉHO OSLA L 19,28B-40

„A jak jel, prostírali mu své pláště na cestu.“ (Lukáš 19,36)

Obraz Ježíše, který o Květné neděli vjíždí na oslu do Jeruzaléma a je nadšeně vítán davy poutníků, je známý. Známe jsou i výklady scény, ve kterých se vypráví o Ježíšově pokoře a důvodech, proč si zvolil za jízdní zvíře právě osla, a ne třeba koně.

Pokusme se proto na tento příběh podívat tak, aby měl svou vnitřní vypovídací hodnotu pro každého z nás... Aby i pro nás byl návodem, a ne jen dojemnou církevní tradicí, která se nás osobně fakticky netýká. V první řadě si řekněme, že Ježíš nepsal o cestě ke svobodě slovy, literou, ale názornými činy. Každé jeho gesto, načasování událostí, citace Písma, číselná a zvířecí symbolika a spousta dalších, zdánlivých maličností, dávají tušit hluboký symbolický smysl jeho života, v němž je mistrovsky zakódována proměna člověka i celá jeho duchovní cesta ke svobodě. Kdo chce a umí v této Ježíšově knize života číst, nalezne pramen moudrosti i pro sebe.

Začneme již zmíněným oslátkem: Lukáš naznačuje, že šlo o oslátko, na němž dosud nikdo neseděl. Dá se předpokládat, že si Ježíš vybral zvíře, které již bylo vyčleněno a připraveno pro službu v chrámu – pro službu Bohu. Toto zvíře bylo vyňato z běžné světské činnosti a připraveno jako dar chrámu, aby mohlo převážet chrámové zboží, posvátné předměty, popř. i samotné kněze. Je to podobné jako s velikonočním beránkem, který byl

vybrán k oběti, a proto musel být nejen bez vady, ale i pohlavně čistý. Obvykle šlo o nejhezčí kus stáda. Kristus tedy při výběru symbolů dbal i na takové podrobnosti a zdánlivé maličkosti, které budou mít vypovídací hodnotu i po tisíciletích. Tímto činem chtěl říct, že ovládl svou tělesnost, neboť osel v tomto případě představuje nižší přirozenost člověka. Ježíš tak symbolicky vypovídá o tom, že dokonale zvládá svého osla – že jeho tělo nikdy nepatřilo nikomu jinému, než jemu samotnému, tedy Bohu. Z řečeného vyplývá i to, že Ježíše si nikdy „neosedlala“ ani žádná žena, jak se mylně domnívají někteří bibličtí fantastové. Jeho údělem, coby Spasitele, bylo zůstat po celý život pohlavně čistý.

O práci a potížích s bratrem oslem – svým tělem, by leccos mohl vyprávět i František z Assisi, který používal jankovitého osla jako jízdní zvíře. Když umíral, nechal si od svých menších bratří tohoto osla přivést a dlouze se mu omlouval za to, jak ho celý život trápil a zneužíval. Tak se symbolicky vypořádával s nedokonalým vztahem ke svému vlastnímu tělu, které utrápil k smrti, neboť předčasně zemřel ve 39 letech s podlomeným zdravím. Tímto selháním netr-

pěl jen takový velíkán, jako byl sv. František, ale i další velcí duchové církve, kteří v počáteční horlivosti tvrdými posty a drezúrou ničili své tělo, místo aby je ovládli, a ono mohlo v plnosti sil sloužit Bohu. Ježíš, coby Mesiáš, tedy vjíždí do Jeruzaléma na oslu. Přijímá pocty a nechává se oslavovat. Nikdy předtím to neudělal, až teď, aby (jak sám praví) se mohla naplnit prorockví Písma. Převědeme-li tuto mluvu do srozumitelnější řeči, pak tím Pán chtěl ukázat, že člověk, který se vyčlení svým vnitřním pokrokem a čistotou z nevědomého stáda lidí, právem by se mohl stát nejváženějším mezi lidmi, doslova jejich vůdcem a králem, protože už není otrokem svého těla a rovněž nesedí „u plných hrců v egyptském otroctví“. Protože však jeho cesta není dosud dokončena a musí ještě projít vnitřní smrtí a vzkříšením, nabádá proto jen k čistotě, aby zářil jako vzor, hodný napodobování. Následující den vstupuje do chrámu, odkud vyhání kupce a penězoměnce.

Ukazuje tak, že kdo plně nezvládne svou tělesnost a nevyčistí své nitro od hrabivosti a svatokupectví, jinými slovy: kdo ze sebe neučiní chrám pro Ducha svatého, nemůže počítat s tím, že se jeho života ujme Bůh, který ho nakonec vítězně převede přes práh smrti ke vzkříšení. **Lubomír Zita**

Staří církevní otcové velmi trefně říkali, že křesťan vede boj proti třem úhlavním nepřátelům: tělu, světu a ďáblu. A tak tě, Pane náš, prosíme: oděj nás svou mocí z výsosti, abychom odolali pokušením tělesné nestřídmosti, světské moci a zvráceného egoismu. Neboť, jak říká básník: „Nevím, zda nějakého ďábla znám. Však věz, že tvé malé já je arcisatanáš.“ Amen.

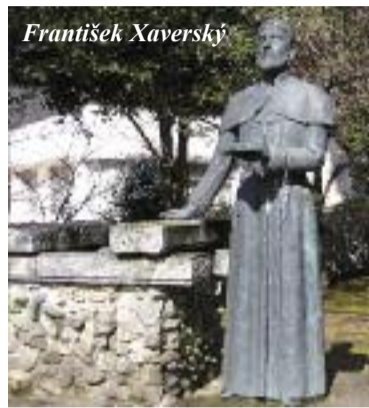
Křesťané...

Dokončení ze str. 1

v Japonsku představeno téměř o jedno tisíciletí dříve než křesťanství. Buddhismus pro Japonce nebyl pouze novým náboženstvím, ale také učením, které bylo velmi úzce spojeno s rozvinutější kontinentální civilizací. Během staletí se v Japonsku uchytila řada buddhistických škol, které svým následovníkům poskytovaly různé alternativy – vedle propracovaných a sofistikovaných nauk tak zde existovaly i školy, které věřícím slibovaly velmi jednoduché formy spásy, objevila se i taková učení, která zaručovala místo v některém z buddhistických rájů již po jednom upřímném zarecitování určité posvátné formule. Společenské uspořádání velmi silně ovlivňoval konfucianismus, z něhož Japonci převzali především nauku o hierarchickém uspořádání společnosti; od nejstarších dob byl ale významný také vliv tohoto učení na vznik a vývoj státních institucí, z nichž většina byla vytvářena podle čínského vzoru. Vliv na život a myšlení Japonců měl i čínský taoismus, který sice v Japonsku nikdy významněji nepůsobil jako samostatný myšlenkový směr, ale mnohé z jeho myšlenek pronikly do lidových náboženských představ a do pověr, jež

hrály významnou roli i v životě vyšších společenských vrstev.

Křesťanství misionáři se tak dostali do země, která byla novým náboženským a myšlenkovým směrem otevřená, přesto se ale toto učení nejprve s příliš velkým ohlasem neseťkalo. Nepochybně tak tomu bylo i proto, že kvůli značným jazykovým bariéram bylo zpočátku křesťanství považová-

František Xaverský

no pouze za novou odnož buddhismu. Brzy se však situace změnila, mimo jiné i díky tomu, že Japonci měli značný zájem o obchodní vztahy s Portugalskem.

EVROPA OBJEVUJE JAPONSKO

Japonsko pro západní svět objevili portugalské obchodníky, kteří v roce 1543 ztroskotali poblíž japonských břehů. O dva roky později už zajížděli Portugalci do západojapon-

ských přístavů pravidelně a brzy s nimi připluli také první misionáři. Nejvýznamnějším apoštolem křesťanské víry se stal španělský jezuita František Xaverský, který v zemi působil v letech 1549 až 1551, po něm postupně přicházeli portugalské jezuité a později i španělské františkáni a augustiniáni.

V době, kdy Evropané Japonsko objevili, byla vnitropolitická situace v zemi složitá. Císař byl již dávno jen formálním vládcem bez politické moci. O nadvládu nad Japonskem mezi sebou soupeřily už téměř století mocné vojenské rody, a země tak byla vyčerpaná dlouhotrvajícími boji. Postupně se však objevili tři válečníci, kterým se podařilo rozvrácenou zemi znovu sjednotit.

První z nich, Oda Nobunaga (1534–1582), měl značně nepřátelské vztahy s buddhistickým klérem. Řada buddhistických klášterů v této době disponovala armádou ozbrojených a dobře vycvičených mnichů, kteří představovali pro japonské vládcy neustálou hrozbu. Nobunaga se proto dostával s významnými buddhistickými řádmi do konfliktu. Jeho nenávisť vůči buddhistickému mništvu částečně vysvětluje kladný postoj ke křesťanským misionářům, které vnímal jako určitou protiváhu k mnichům. Křesťanství misionáři tak

Enryakudzi

měli v době vlády Nobunagy možnost bez problémů šířit svou víru a získávat první konverty. Část knížat sídlících na ostrově Kjúšú si byla vědoma úcty, kterou portugalské obchodníky prokazovali jezuitům, a proto zahrnovala misionáře přízní ve snaze přilákat na svá panství obchodníky. Několik knížat postupně přijalo křesťanství a začali dokonce ke konverzi nutit i své poddané. Kniže Omura Sumitada, který ke křesťanství konvertoval již roku

1562, založil na západním pobřeží Kjúšú přístav Nagasaki a učinil z něj centrum obchodu s Portugalci. Později předal faktickou kontrolu nad městem jezuitům. Nové náboženství se postupně šířilo po celém Kjúšú a proniklo i do oblasti Kjóta. Japonci si dobře uvědomovali, jak mnoho již přejali z ciziny a jevíli daleko větší otevřenost západnímu myšlení i zboží než kterákoliv jiná asijská společnost.

Dita Nymburská

Je správné včas poděkovat

Ano, musíme poděkovat plzeňské diecézi a biskupovi Mgr. Filipu Štojdlovi, že byl první protagonista, který pochopil, že církev ve Slovenské republice potřebuje pomoci, a byl jeden z prvních, který chápal, jak těžce byla husitská církev ve Slovenské republice poškozena - zákazem v roce 1939 a restrikcí činnosti po roce 1945. Plzeňská diecéze nám poskytla 1.315.000,- Kč (48.256,88 €) na nemovitost ležící zcela ve středu města Bratislavy, na Jozefské ulici č. 8. My jsme tuto nemovitost zakoupili, vypořádali jsme finančně nájemníky, zadali jsme a zaplatili projektovou dokumentaci pro stavební povolení u Ing. arch. Lubomíra Hollého. Dále jsme zadali u firmy Baumat Brno projekt řemesel a výkaz výměr za 6.440,- € (173.880,- Kč). Nemovitost jsme zvedli o dvě patra a rozšířili dům ze dvora o 3 - 5 metrů. Celkem jsme do dnešního dne do nemovitosti nainvestovali 412.156,08 € (11.128.214,- Kč). Dnes máme nová okna historická a eurookna ze dvora za cenu 39.610,39 € (1.069.481,- Kč) a vícepráce za 2.000,- € (54.000,- Kč).

Kdo rychle dává, dává skutečně dvakrát. Po velice četné korespondenci mezi diecézí ve Slovenské republice a diecézí Hradec Králové je nutno poděkovat za finanční výpomoc ve výši 2.100.000,- Kč - z toho bylo 1. 2. 2016 na náš účet poukázáno 50 %, tj. 38.532,11 €. Tyto peníze použijeme na práci na vstupních historických vratech - replika, dále na výrobu venkovních dveří z historických pavlačí do každého patra a lodžiová okna do historické části nemovitosti (3 ks). Dále pak na kovaná zábradlí k pavlačím ve třech patrech (cca 90 metrů) a historickou fasádu domu dle nařízení Krajského památkového úřadu Bratislava.

To je, prosím, vše, co jde říct o stavu nemovitosti, která bude sloužit pro celou církev ve Slovenské republice.

Zbývá poděkovat olomoucké diecézi v čele s biskupem Mgr. MUDr. Rudolfem Góbelem, která přislíbila pomoc podle dohodnutého klíče, ale odsouhlasí to teprve letos na jaře. Děkuje všem zmíněným diecézím. Jan Hradil, biskup

Výročí narození Jana Amose

(28. března 1592 jihovýchodní Morava - 15. listopadu 1670 Amsterdam)

- „Chceš-li býti králem, dám ti království - kraluj sám sobě.
- Chceš-li býti filosofem, dám ti zdroje světla - poznávej sebe sama.
- Jestliže knězem, dám ti chrám a oltář - tvé srdce; obětuj každodenně Bohu sebe sama.“

Á, Rosa Parksová, už jsme vás čekali

Mezi nejruznějšími významnými dny v posledních letech začleněnými do kalendáře si zaslouží pozornost i Mezinárodní den za odstranění rasové diskriminace, který připadá na 21. březen. Dovolujeme si tento den připomenout krátkou povídkou známého amerického autora a unitářského pastora Roberta Fulghuma.

„Sed' klidně – jenom sed' klidně!“ Moje matka. Pořád to opakovala. Učitelé ve škole to říkali taky. A já to zase říkal svým dětem a svým žákům. Proč to ti dospělí říkají? Nevzpomínám si na jediné dítě, které by klidně sedělo jenom proto, že to nějaký dospělý řekne. Tím se vysvětluje, proč když několikrát zazní „sed' klidně“, hned pak následuje: „SEDNI SI A BUĎ ZTICHA“ nebo „BUĎ ZTICHA A SEDNI SI!“ Jednou moje matka takhle pronesla obě verze za sebou a já, protože jsem byl puša profíznutá, se jí zeptal, co chce, abych udělal dřív – byl zticha, nebo si sedl? Máma se na mě tak divně podívala. Mělo to znamenat: já vím, že když tě zabiju, tak se dostanu do vězení, ale možná by to stálo za to. V takovém okamžiku dospělý řekne velmi potichu a pečlivě při tom

odděluje každou slabiku: „Zmiz-miz-o-čí.“ Každé jen trochu inteligentní dítě vstane a jde pryč. Pak bude chvíli velmi klidně sedět rodič.

Klidně sedět ale stejně někdy může hodně znamenat. Přemýšlím o tom, když tohle píšu prvního prosince 1988 – v den výročí, kdy kdosi klidně seděl, a zapálil tak ve společnosti šňůru dynamitové nálože. Toho dne 1955 cestovala jedna dvaatřicetiletá žena z práce domů. Nastoupila do autobusu, koupila si jízdenku a sedla si na nejbližší volné místo. Bylo příjemné se posadit – bolely ji nohy. Když se autobus zaplnil cestujícími, řidič se otočil a vyzval ji, aby vstala a přešla si dozadu. Seděla klidně dál. Řidič vstal a zařval na ni. „HNI SEBOU!“ Seděla klidně dál. Cestující reptali, nadávali jí, strkali do ní. Dál klidně seděla. A tak řidič vystou-

pil z autobusu a zavolal policisty. Ti přišli, vyvěkli ženu ven a strčili ji do vězení a do historie.

Rosa Parksová. Žádná aktivistka ani radikálka. Jenom nenápadná, konzervativní, zbožná žena, která měla rodinu a slušné místo jako švadlena. Přes všechna velká slova, která byla pronesena o jejím místě v dějinách, ona do toho autobusu nenašoupila, aby vyvolala nějakou nepřijemnost nebo učinila gesto. Nepomyslela na nic jiného, než že jede domů jako všichni ostatní. A její důstojnost ji přikovala k sedadlu. Rosa Parksová už prostě pro nikoho nehodlala být „negrem“. A neuměla v tu chvíli nic jiného, než klidně sedět.

Něco neudělat je až posvátně jednoduché – a neudělat to důsledně. Dělalí to tak všichni velcí náboženští

vůdčové. Buddha seděl klidně pod stromem, Ježíš klidně seděl v zahradě. Mohamed klidně seděl v jeskyni. A Gándhí a Martin Luther King a tisíce dalších dovedli klidné sezení k dokonalosti a vytvořili tak mocný nástroj společenských přeměn. Pasivní resistance, meditace, modlitba – jedno a totéž.

Platí to i na malé děti. Nemusíte jim říkat, aby klidně seděly, stačí, když sami budete sedět velmi klidně a tiše. Zanedlouho se o vás začnou velice zajímat. Také studenty ve třídě překvapí, když učitel jen tiše sedí. Někdy to chápou jako velkou moudrost. A klidně sedět funguje i u dospělých. Na té stejné autobusové lince, kterou jezdila Rosa Parksová, může teď v autobuse sedět kdokoliv a kdekoliv a někteří řidiči jsou černí – muži i ženy. Ulice, kde Rosu vytáhli z autobusu, se teď jmenuje jinak: Avenue Rosy Parksové.

Na této jediné věci by se mohlo založit nové náboženství. Náležit

k němu by bylo snadné. Nemuseli byste se shromažďovat v určitý den na určitém místě. Žádné církevní písně, příspěvky, vyznání víry, kazatelé a taky žádné společné vyvažování. Stačí, když budete klidně sedět. Jednou denně se na patnáct minut posadíte, zavřete pusku a budete zticha. Jak vám to říkala maminka. Kdyby tohle dost lidí dělalo pravidelně, mohlo by dojít k úžasným věcem. Z každé židle, lavičky v parku i pohovky by se stal kostel. Rose Parksová je dnes přes sedmdesát, většinou sedí v houpacím křesle a v klidu užívá dýchod u své rodiny v Detroitu. Památníků na její klidné sezení je bezpočet, ale nejlepší jsou ty v živoucí podobě milionů lidí všech barev pleti, kteří každý večer nastupují do tisíců autobusů, posadí se a v klidu jedou domů.

Jestli doopravdy je nebe, tak vůbec nepochybují, že se do něj Rosa Parksová dostane. Úplně si představuju okamžik, kdy se u nebeské brány zapisuje andělovi do knihy. „Á, Rosa Parksová, už jsme vás čekali, jako doma – sedněte si, kam chcete.“

(Z knihy Roberta Fulghuma, Něco z Fulghuma, Argo 2010)

Proč právě 21. březen? Toho dne v roce 1960 se obyvatelé jihoafrického města Sharpeville rozhodli demonstrovat proti státní politice v Jižní Africe uplatňující rozdělení na bílé a „barevné“ obyvatelstvo; zvláštní dopravní prostředky, školy, nemocnice, rezervace apod., přičemž při demonstraci policisté zastřelili 69 lidí. O šest let později valné shromáždění OSN vyhlásilo den za odstranění rasové diskriminace a zároveň vyzvalo mezinárodní společnosti, aby posílilo úsilí o odstranění všech forem rasové diskriminace. V Jihoafrické republice je nyní 21. březen připomínán také jako Den lidských práv.

Zprávy

Aktuální přednáška v Žamberku

V době, která je přeplněna nejrůznějšími mediálními informacemi, ale často bohužel i dezinformacemi, jsme v neděli 28. února v naší náboženské obci přivítali vzácného hosta, bratra Salmana Hasana. Tématem přednášky, respektive svědectví, byla jeho konverze z islámu ke křesťanství. Bratr Salman se narodil v Bagdádu do tradiční irácké muslimské rodiny a byl vychováván v islámu. Po získání titulu bakalář na univerzitě v Ninive odešel do Německa, kde vystudoval informatiku a získal v tomto oboru doktorát. Ještě při studiích však vážně onemocněl, setkal se s křesťany a po uzdravení přijal do svého života Krista. Tím začaly jeho problémy – byl pronásledován ze strany svých bývalých spoluvěřících, muslimů, což vedlo k mnohým nebezpečím, která zažil jak v Evropě, tak po návratu do Iráku. V současnosti žije v České republice a pracuje jako humanitární pracovník. V poslední době o něm můžeme často nepřímo slyšet v médiích, protože je jedním z lidí, kteří realizují pomoc a přesun iráckých křesťanů do naší vlasti. Důležitou součástí přednášky ale byla i varování před riziky, která islám do Evropy přináší (protože ta jsou často umenšována nebo dokonce zamlčována), což je velmi dobré slyšet od člověka, který může o islámu zasvěceně vyprávět z vlastní životní zkušenosti.

Aleš Toman

Vzácní hosté Na Prádle

Profesor Wenz, jenž zaujal v parlamentu úvahou o důsledcích dějinného procesu reformace pro oblast společenskou i politickou, i o tom, jakou zodpovědnost jsme jako Evropané a křesťané tímto převzali, přijal v neděli 6. března pozvání k účasti na nedělní bohoslužbě v našem kostele sv. Jana Křtitele Na Prádle. Bohoslužbu sloužil místní bratr farář Jan Židlický, a kázáním, s ohledem na vzácné hosty prosloveným i v anglickém jazyce, posloužila sestra Věra Vaníčková. Součástí bohoslužby bylo i udělení svátosti křtu. Bratr prof. Kučera zprostředkoval po bohoslužbě krátký rozhovor prof. Wenze s redakcí ČZ (přinášíme na str. 1), za což oběma velice děkujeme.

Vzpomínka na manžele Červených

V neděli 3. dubna ve 14 hodin odpoledne vzpomeneme při pobožnosti ve Sboru Páně v České Skalici při nedožitych 100. a 90. narozeninách na manžele Červených. Bratr Karel byl dlouholetým varhaníkem a tajemníkem rady starších, sestra Blanka byla členkou rady starších a varhanicí.

Alena Naimanová, dcera

Pozvání do Loun

V rámci projektu „Lucemburské Louny“ se ve sboru naší církve v Lounech ve středu 30. března od 17 h uskuteční přednáška církevního historika dr. Petera Moree (ETF UK) s názvem „Církev a společnost v době Karla IV.“. Vstupné dobrovolné, sbor bude vytápěn. Zveme vás do sboru naší církve v Lounech rovněž na výstavu lounské výtvarni-

ce Evy Sklenkové s názvem „Kříž“. Tematické obrazy jsou vystaveny po celé postní období a Velikonoc. Výstavu je možné shlédnout v době úředních hodin fary či po předchozí telefonické domluvě i jindy.

HS

Dopisy člověku Nathanielovi

Oznamujeme, že dne 23. března je Stanislav Kubín s autorským čtením z knížky „Dopisy člověku Nathanielovi“ hostem náboženské obce v Bratislavě. Zároveň zveme 24. března od 18 h do brněnského divadla Agadir v Mahenově památníku (Brno, Mahenova 8) na dramatisaci téže knížky v režii Mileny Fucimanové.

Stanislav Kubín

Připravujeme nové webové stránky

Máte-li zájem spolupracovat na tvorbě nového designu webových stránek www.cesh.cz, prosím pište

do 15. března 2016 na e-mail: ales.ptacek@ccsh.cz nebo volejte na tel: 604 224 830.

AP

Nabídka varhan

Z rodinných důvodů nabízím ke koupi zánovní jazyčkové, dvoumanuálové varhany zn. „Lindholm“. Uloženy v Citolibech, cena dohodou. Fotografie a detailní specifikace najdete na webu církve. Kontakt – tel.: 723 92 90 28, e-mail: musica08@seznam.cz.

M. Šestáková

Unikátní výstava fotografií přiblíží dobu Karla IV.

Pod záštitou Univerzity Karlovy probíhá od 29. února do 30. března v prostorách Křížové chodby Karolina unikátní výstava *Documenta Bohemiae Artis Phototypica – Karel IV. a jeho doba*. Spolek Archiv atelieru Paul na ní představuje historické fotografie, které ve 40. letech minulého století vytvořil významný fotograf A. Paul.

red

Setkání třetího věku

V Praze - Karlíně (Vítkova 13) proběhne v úterý 29. 3. v 15 h Setkání třetího věku. Pořádá je již tradičně karlínská NO a Dialog na cestě ve spolupráci s MČ Praha 8, tentokrát na téma Odpoledne s „virtuálním manželem“. Monika Kněžková bude číst fejetonová povídky ze svých dvou vydaných knížek i z připravované třetí. V jejím pojetí je největší inspirací opravdový život, který autorka vnímá s humorem a nadhledem. A i když by se zdálo, že se jedná o čtení pro ženy, své si zde najdou i muži. Ať už pro lepší pochopení ženského pohledu na život či jako zrcadlo svého vlastního chování. Knížky Moniky Kněžkové si nedělají ambice na knihu roku. Chtějí nabídnout pohodu, důvod k zamyšlení či pousmání každému, kdo je potřebuje.

ON

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

KVĚTNÁ NEDĚLE

B	N	H	P	U	T	S	Á	Z	U	
I	E	I	N	Á	T	E	B	Č	M	
T	B	T	É	L	A	A	E	O	É	
S	E	D	F	L	Á	D	V	O	L	
E	I	C	Á	A	N	R	S	D	A	
L	P	V	I	Í	G	L	K	V	Z	
O	C	H	L	C	N	Á	E	H	Á	U
T	N	I	Á	T	S	O	S	Z	R	
A	Á	A	K	Š	R	E	N	A	E	
R	P	O	N	A	Ť	A	V	T	J	

*Betanie
Betfage
dva
hora
chvála
Jeruzalém
král
lidé
nebe
odvázat
oslátka
Pán
plášť
ratolesti
učedníci
vesnice
zástup*

(Řešení z minulého čísla: Úcta k Ježíšovi.)

Jana Krajčířiková

Pamětní odpoledne k 600. výročí mučednické smrti Mistra Jeronýma Pražského

se koná 29. května 2016

Program:

Slavnostní bohoslužba při příležitosti 600. výročí smrti Mistra Jeronýma Pražského /15–16.30 hod./ v kostele sv. Václava Na Zderaze v Praze 2 – Novém Městě

Bohoslužba posvle patriarchy ČCŠH ThDr. Tomášem Burtou společně s kralovohradeckým biskupem ČCŠH Mgr. Pavlem Pecháčkem a duchovní ČCŠH Mgr. Martinou Kopeckou

Vzdušný ztení posvle hradů.

Liděbní spolupráce: Akademický pěvecký sbor Dvřákův s uměleckým vedoucím Doc. Martinem Horncm, Ph.D. Varhanní doprovod: Václav Vála

V přímém přenosu ČT

Kolokvium věnované osobnosti Jeronýma Pražského a jeho době /16.45–18 hod./

Předsedá: Prof. ThDr. Jan B. Lásek, prořádkan HTF UK
Prof. PhDr. Petr Černý, DrSc.
Doc. Martin Hornc, Ph.D.

Vzpomínka na Jeronýma Pražského /píetní akt/

/odchod od kostela sv. Václava na místo píetního aktu v 18 hod./

Modlitba se zpěvem a položením květin u pamětní desky F. Břha umístěné na místě rodíště Jeronýma Pražského v Řeznické ul. u Novoměstské radnice

Karolinská pořádkátnice: Mgr. Doc. J. Hornc, Mgr. J. Hornc, Mgr. J. Hornc

Věnování: Mgr. J. Hornc, Mgr. J. Hornc, Mgr. J. Hornc

MINISTERSTVO
VĚROVÁNÍ

MĚSTSKÁ
PRAHA

Z ekumeny

JERONÝM PRAŽSKÝ 2016: EVROPAN – VZDĚLANEC – BUŘIČ

Letos uplyne 600 let od upálení Jeronýma Pražského na kostnické hranici. Ačkoliv tato významná postava českého středověku stojí v Husově stínu, jedná se o osobnost v některých ohledech možná dokonce významnější. Tuto osobnost připomene řadou akcí i Českobratrská církev evangelická. Akce jsou součástí šestiletého projektu ČCE Naše reformace. „Jeho cílem je připomínat významná církevní výročí. Začali jsme v roce 2013, kdy uplynulo 400 let od vydání Bible kralické, a skončíme v roce 2018 oslavami ke 100 letům existence Českobratrské církve evangelické,“ sdělil Gerhard Frey-Reininghaus, předseda komise, která akce připravuje. Průvodcem letošního roku se stane 65 centimetrů vysoká loutka, vyřezaná Janem Růžičkou. „Loutka má podobu Jeronýma Pražského, inspiraci řezbář našel ve vyobrazení této osobnosti v Richentalově kronice,“ popsala mluvčí Českobratrské církve evangelické Jana Vondrová. Vrcholem události spojených s výročí bude jednodenní festival 28. května na Střeleckém ostrově v Praze. Návštěvníci se mohou těšit na hudební kapely, loutkové divadlo nebo diskuzi o Jeronýmovi. Program zahájí bohoslužby. Chybět nebude ani program pro děti. ČCE připravuje také další aktivity. „Budeme například promítat filmy v kostele u Martina ve zdi s následnou diskuzí s odborníky nebo chystáme malou brožuru o Jeronýmovi, jeho životě a odkazu. Vznikne také interaktivní test, ve kterém si lidé mohou ověřit znalosti o této osobnosti,“ přiblížila Jana Vondrová. Více na <http://www.nase-reformace.cz/> a <https://www.facebook.com/JeronymPrazsky2016/>.

Z tiskové zprávy ČCE

Týdeník Církve československé husitské

Český zápas

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., Ve Žlíbku 77, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Předplatné: Mgr. F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production; tel. 234 092 866, e-mail: martina.machackova@predplatne.cz

